

Til medlem af Inatsisartut
Napaartoq Petrussen, Demokraatit

08-01-2026
Sags nr. 2025 - 26688
Akt. id. 26117466

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 64
E-mail: isn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Besvarelse af §37 spørgsmål nr. 226-2025 vedrørende barselsfond

Kære Napaartoq Petrussen

Tak for spørgsmålene. Du har i henhold til § 37, stk. 1 i Forretningsordenen for Inatsisartut stillet spørgsmål til Naalakkersuisut vedr. Barselsfonden. Spørgsmålene er gengivet enkeltvis nedenfor, efterfulgt af en besvarelse.

1. Hvorfor er det i dag et krav, at selvstændige med enkeltmandsvirksomhed skal lukke deres virksomhed for at kunne modtage barselspenge fra Barselsfonden?

Inatsisartutlov nr. 5 af 19. november 2020 om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption regulerer barselsfonden (Inatsisartutloven).

Der følger af § 48, stk. 1 i Inatsisartutloven, at selvstændige erhvervsdrivende skal indstille deres erhvervsvirksomhed i fraværs- eller orlovperioden eller lade en anden overtage virksomhedsudøvelsen og dermed ikke arbejde i eller har indtjening for perioden, for at være berettiget til barselsdagpenge. Kravet skal ses i sammenhæng med Inatsisartutlovens, og hermed Barselsfondens, overordnede formål.

Barselsfonden har til formål at udligne arbejdsgivernes udgifter til løn under orlov, sikre bedre ligestilling på arbejdsmarkedet, give børnefamilier et rimeligt forsørgelsesgrundlag under orlov samt understøtte større levedygtighed, økonomisk stabilitet og konkurrencekraft for grønlandske virksomheder. Ordningen er således baseret på, at barselsydelsen træder i stedet for arbejdsindtægt under faktisk fravær fra arbejde.

For selvstændige erhvervsdrivende, herunder indehavere af enkeltmandsvirksomheder, er der ikke samme klare adskillelse mellem person og virksomhed som for lønmodtagere. Indtægten er direkte knyttet til den løbende erhvervsaktivitet, og der udbetales ikke løn fra

en arbejdsgiver. Kravet om midlertidig indstilling af virksomheden sikrer derfor, at barselsdagpenge alene udbetales i perioder, hvor den selvstændige reelt er fraværende fra arbejdsmarkedet, og hvor indtægten fra virksomheden ophører eller reduceres væsentligt.

Kravet bidrager dermed til, at barselsdagpenge fungerer som kompensation for bortfald af arbejdsindtægt og ikke som et supplement til fortsat erhvervsaktivitet.

a) Hvilke hensyn ligger bag denne ordning, herunder i forhold til administration, kontrol og afgrænsning mellem erhvervsaktivitet og barsel?

Der ligger flere hensyn bag ordningen, som tilsammen begrunder kravet om indstilling af erhvervsvirksomheden.

For det første er der et væsentligt administrativt hensyn. Af bemærkningerne til Inatsisartutloven fremgår det, at ordningen er tilrettelagt med henblik på at være administrativt enkel. Ordningen skal pålægge både Barselsfonden og arbejdsgivere, herunder selvstændige, færrest mulige administrative byrder. Et klart krav om, at erhvervsvirksomheden skal indstilles, gør det administrativt overskueligt at vurdere retten til barselsdagpenge og reducerer behovet for løbende indkomstkontrol og individuelle vurderinger af arbejdets omfang.

For det andet varetager ordningen et kontrolhensyn. Uden et krav om indstilling af virksomheden ville det være vanskeligt for Barselsfonden at kontrollere, om en selvstændig fortsat driver erhverv i barselsperioden, herunder i hvilket omfang der fortsat genereres indtægt. Kravet mindsker risikoen for, at der udbetales barselsdagpenge samtidig med at der fortsat er erhvervsaktivitet eller indtægter, som træder i stedet for barselsdagpenge, jf. § 40, stk. 1, nr. 3 i Inatsisartutloven.

For det tredje sikrer ordningen en klar og entydig afgrænsning mellem erhvervsaktivitet og barsel. Inatsisartutloven bygger på et grundlæggende princip om, at barsel forudsætter faktisk fravær fra arbejde. Dette princip kommer også til udtryk i § 48, stk. 2, hvor medhjælpende ægtefæller eller samleverer kun er berettigede til barselsdagpenge, hvis de undlader at medhjælpe i virksomheden i den pågældende periode. Ordningen skaber ligebehandling af forskellige grupper og sikrer, at barsel defineres ensartet på tværs af lønmodtagere og selvstændige.

2. Hvor stort et beløb kan der maksimalt udbetales pr. måned i barselspenge fra Barselsfonden til selvstændige?

Til brug for besvarelsen af dette spørgsmål, er der indhentet følgende fra Barselsfonden:

"For alle ansøgere gælder det, at der kan ydes refusion for hvad der svarer til 80% af den normale løn, dog maksimalt kr. 135,00 pr. time med gældende sats, og maksimum for 40 ugentlige arbejdstimer jf. Inatsisartutlovens §§ 24 – 25. Maksimalt pr. måned med gældende sats er kr. 23.399,55."

a) Hvor mange enkeltmandsvirksomheder har i de seneste år modtaget barselspenge fra Barselsfonden?

Til brug for besvarelsen af dette spørgsmål, er der indhentet følgende fra Barselsfonden:

"Barselsfonden har ikke tracket hvor mange enkeltmandsvirksomheder, der har modtaget refusion gennem tiden. Dog er det estimeret, at ca. 10 enkeltmandsvirksomheder har modtaget lønrefusion i de senere år"

3. Hvilke overvejelser gør Naalakkersuisut sig om, hvordan barselsordningen påvirker vilkårene for selvstændige og mindre virksomheder?

Naalakkersuisuts holdning er afspejlet i bemærkningerne til Inatsisartutlov nr. 5 af 19. november 2020 om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption.

4. Har Naalakkersuisut planer om at forbedre eller justere barselsvilkårene for selvstændige, så det i højere grad bliver muligt at kombinere forældreskab og fortsat drift af en mindre virksomhed?

Ændringer af barselsloven i forhold til barselsfonden indgår ikke i Naalakkersuisut lovprogram for 2026.

Eventuelle ændringer af loven vil skulle tages op med en ny Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked, der forventes udnævnt i forbindelse med efterårssamling 2026

5. Kan Naalakkersuisut oplyse andet af interesse for emnet?

Det kan oplyses, at det fremgår af kollisionsaftalen:

"Til at starte med vil vi sikre en forlængelse af forældreorloven. Denne skal forlænges fra de nuværende 21 uger til 37 uger. Dette vil give familier op til et helt år sammen, hvilket vi ser som en investering i både børns trivsel og familiers velbefindende. I

*samme forbindelse vil koalitionen sikre øremærket orlov til fædre og sikre at
refusioner i barselsfonden forbedres.”*

Med venlig hilsen

Aqqaluaq B. Egede